

prima instanță: A. Garbuz

dosarul nr. 2ra-1986/15

instanța de apel: E. Ababei, G. Polivenco, S. Șleahtițki

Î N C H E I E R E

23 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Valentina Clevadî, Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Cebanu Maria,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Cebanu împotriva Rodicăi Ciobanu, notarul public Lucia Matușevschi și Oficiul Cadastral Teritorial Rîșcani privind declararea nulă a actului juridic, anularea înscrisului, constatarea faptului juridic de acceptare a succesiunii, partajarea bunului succesoral și cererea de chemare în judecată suplimentară înaintată de Maria Cebanu împotriva Rodicăi Ciobanu cu privire la compensarea cheltuielilor de înmormântare a defunctului,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de către Maria Cebanu, casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 25 iunie 2014, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere parțială a acțiunii, și de respingere a acțiunii suplimentare,

c o n s t a t ă

La 01 noiembrie 2013 Maria Cebanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Rodicăi Ciobanu prin care solicită declararea nulă a actului juridic, a înscrisului, constatarea faptului juridic de acceptare a succesiunii și partajarea bunului succesoral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 26 septembrie 2011 a decedat feciorul său Ion Ciobanu, după care a fost deschisă moștenirea asupra bunurilor care i-au aparținut cu drept de proprietate: casa de locuit cu terenul aferent și a cotei de teren echivalent cu suprafața de 1,5804 ha, toate amplasate pe teritoriul s. Recea r-nul Rîșcani.

A mai indicat că, decedatul Ion Ciobanu nu a lăsat testament, iar moștenitori de gradul 1 sunt: ea, Maria Cebanu și fiica lui Ciobanu Rodica,

născută la 01 februarie 1993. Cu fosta soție decedatul a fost divorțat prin hotărârea judecătorească din anul 2008.

Reclamanta și nepoata sa Rodica Ciobanu s-au adresat la notarul Lucia Matușevschi pentru a primi moștenirea, unde au ajuns la o înțelegere, precum, că Maria Cebanu depune cerere prin care se dezice de partea sa de moștenire în favoarea Rodicăi Ciobanu, iar în schimb îi v-a compensa toate cheltuielile pe care le-a suportat la înmormântarea celui ce a lăsat moștenirea în sumă de 42 000 lei, sumă pe care a împrumutat și urmează să o restituie.

Susține că, pârîta tot a amînat-o promițîndu-i că-i va compensa suma cheltuielilor pentru înmormîntare, însă în luna august 2013 i-a declarat, că nu v-a mai restitui suma, deoarece de la bun început a avut această intenție de a o înșela, bănuiește, că a fost influențată de către mama sa.

Consideră, că cererea depusă la notar prin care ea, Maria Cebanu s-a dezis de partea sa de moștenire în folosul pârîtei urmează a fi declarată nulă din motiv, că pârîta a indus-o în eroare atunci cînd a asigurat-o, că îi v-a compensa toate cheltuielile de înmormîntare a decedatului în schimb la aceea ca să se dezică de partea sa de moștenire.

A mai indicat că are vîrsta de 77 ani, este bolnavă și ușor a putut deveni pradă unor asemenea înșelăciuni. Starea materială a sa este foarte grea, unica sursă de existență este pensia în sumă de 936 lei lunar, care nu-i ajunge pentru hrană, îmbrăcăminte, medicamente, plățile comunale și multe alte cheltuieli necesare. Averea succesorală de care s-a dezis prin eroare și înșelăciune avea să-i fie un bun spor la îmbunătățirea stării materiale și întoarcerea datoriilor.

Susține reclamanta că de fapt a acceptat moștenirea, locuiește în casa succesorală, lucrează terenul aferent, fapt confirmat prin certificatul de la Primăria s. Recea r-nul Rîșcani cu nr. 953 din 29 aprilie 2013.

La 26 iunie 2012, Ciobanu Rodica a primit certificat de moștenitor legal cu nr.4591 pe cota de teren, care la OCT Rîșcani este înregistrat pe numele ei. În privința casei care i-a aparținut decedatului încă nu este eliberat certificat de moștenitor legal, deaceia casa în continuare se consideră înregistrată după decedat, fapt confirmat prin extrasul eliberat de OCT Rîșcani.

Solicită reclamanta declararea nulă a actului juridic (cererea depusă la notar) cu privire la refuzul său de la partea de moștenire după decesul feciorului său Ion Ciobanu; anularea certificatului de moștenitor legal cu nr. 4591 din 26 iunie 2012 eliberat de către notarul Lucia Matușevschi pe numele pârîtei; anularea înscrisului din Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral 7145108316; constatarea faptului juridic de acceptare a moștenirii după decesul feciorului său Ion Ciobanu; partajarea bunului succesoral a casei de locuit cu construcțiile auxiliare și a terenului aferent cu nr. cadastral 7145208115, cu valoarea de 31488 lei și a cotei de teren echivalent cu nr. cadastral 7145108316, suprafața de 1,5804 ha, prețul normativ de 26412,36 lei, situate în s. Recea r-nul Rîșcani; atribuirea părții ideale din aceste bunuri; recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor adjudecate.

La 14 februarie 2014 reclamanta Maria Cebanu a depus o cerere de chemare în judecată suplimentară împotriva Rodicăi Ciobanu cu privire la

compensarea cheltuielilor de înmormântare a defunctului, în motivarea căreia a indicat că, la înmormântarea feciorului său Ion Ciobanu a suportat cheltuieli, ba mai mult ca atât, a fost nevoită și să împrumute anumite sume de bani.

Solicită reclamata încasarea de la Ciobanu Rodica în beneficiul său a $\frac{1}{2}$ din cheltuielile suportate, ceea ce constituie suma de 24 333 lei, iar în cazul în care pârta va primi toată moștenirea, atunci să fie încasată în beneficiul ei suma 48 667 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 25 iunie 2014 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2015 s-a admis apelul declarat de către Cebanu Maria; s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 25 iunie 2014, fiind emisă o nouă hotărâre după cum urmează: s-a admis renunțul reclamantei Maria Cebanu de la pretențiile privind declararea nulă a actului juridic - cererea autentificată notarial privind refuzul Mariei Cebanu de la partea de moștenire după decesul fiului Ion Ciobanu, anularea certificatului de moștenitor legal nr. 4591 din 26 iunie 2012 eliberat pe numele Rodicăi Ciobanu, anularea înscrisului din Registrul bunurilor imobile Rîșcani asupra bunului imobil cu număr cadastral 7145108316 înregistrat pe numele Rodicăi Ciobanu, constatarea faptului cu valoare juridică de acceptare a succesiunii după decesul fiului Ion Ciobanu, partajarea averii succesorală în două părți ideale cu atribuirea Mariei Cebanu a $\frac{1}{2}$ cotă parte ideală din averea succesorală, recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor succesorală după Maria Cebanu cu încetarea procesului civil în partea respective; s-a admis parțial pretenția Mariei Cebanu privind compensarea cheltuielilor de înmormântare, încasînd de la Rodica Ciobanu în folosul Mariei Cebanu suma de 9202 lei cu titlu de cheltuieli pentru înmormântare. În rest acțiunea suplimentară s-a respins.

La 09 martie 2015 Cebanu Maria a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrilor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la adoptarea deciziei nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, nu a aplicat legea care trebuia aplicată.

A mai invocat că nu este de acord cu concluzia instanței de apel în partea în care i-a respins pretențiile, deoarece suma reală pe care a cheltuit-o în legătură cu înmormântarea fiului ei Ion Ciobanu este de 48 667 lei.

Examinînd temeiurile recursului declarat de către Cebanu Maria în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 432 CPC, alin. (2), (3) și (4), se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o

lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului. Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată. Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Cebanu Maria nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se axează asupra fondului cauzei, referindu-se la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, invocarea de către recurent a faptului că instanța de apel a interpretat și aplicat eronat normele de drept material și procedural la judecarea pricinii este pur declarativă, doar pentru a se încadra în temeiurile declarării recursului.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței degajate de CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell contra Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Cebanu Maria ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Cebanu Maria se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecători

Valentina Clevadî

Galina Stratulat